

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Školské inšpekčné centrum Nitra
Ul. kozmonautov 5, 949 01 Nitra

Číslo: 44008/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **31. 01. 2022** a **02. 02. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Spojená škola internátna, F. Rákocziho II. 1, Šahy	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy v Nitre

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Agnesa Pataiová, PhD., riaditeľka školy

Ing. Marta Gregorová, zástupkyňa riaditeľky pre špeciálnu základnú školu s materskou školou internátnou

Mgr. Peter Petrezsil, poverený zástupca riaditeľky pre odborné učilište internátne

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č.44008/2021-2022 zo dňa 31. 01. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

PaedDr. Iveta Schoberová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Jana Trnková, PhD., prizvaná odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola Špeciálna základná škola s materskou školou internátna (ďalej ŠZŠ s MŠI) – Bentlakásos Speciális Alapiskola és Óvoda Ipolyság, F. Rákocziho II. 1, Šahy, organizačná zložka Spojenej školy internátnej, F. Rákocziho II. 1, Šahy. Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej mestskej špeciálnej základnej škole (ďalej ŠZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Zriaďovateľom školy od 01. 01. 2022 bol Regionálny úrad školskej správy v Nitre, uvedená zmena bola realizovaná dodatkom č. 5 zo dňa 03. 01. 2022 k zriaďovacej listine školy. ŠZŠ s MŠI nemala elokované pracovisko, bolo zriadené pri Spojenej škole internátnej. V 8 triedach 1. až 10. ročníka sa v jednozmennej prevádzke vzdelávalo celkovo 74 žiakov, z toho v ročníkoch 1 – 4 bolo 22 žiakov, z nich 11 s viacnásobným postihnutím (6 mentálne v kombinácii s telesným postihnutím, 3 s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, 1 s narušenou komunikačnou schopnosťou, 1 chorý a zdravotne oslabený). Všetky triedy boli heterogénne, pričom sa spájali žiaci rôznych ročníkov, vzdelávacích programov a variantov. V I. triede s vyučovacím jazykom slovenským (ďalej VJS) bolo 11 žiakov (1., 3. a 4. ročník) vzdelávaných

podľa učebného plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, v triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím sa vzdelávalo 7 žiakov (1. – 3 žiaci, 7., 8. a 10. ročník) podľa rôznych vzdelávacích programov (s mentálnym postihnutím, s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím), učebných plánov (s ľahkým, so stredným, s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia) a vyučovacieho jazyka (slovenský, maďarský). V triede pre žiakov s autizmom bolo zaradených 5 žiakov (2., 3., 7., 8. a 9. ročník), z nich 3 s VJS (1 žiačka 2. ročníka) a 2 s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej VJM) (1 žiak 3. ročníka). Podobne boli zaradení aj žiaci v triedach s VJM, v triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím sa vzdelávalo 8 žiakov (2. – 1 žiak, 3. - 1, 4. - 1, 6., 7. a 9. ročník) podľa rôznych učebných plánov (s ľahkým, so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia) a vyučovacieho jazyka (slovenský - 2, z toho 1 žiak 2. ročníka, maďarský). Vzdelávanie 8 žiakov v triede pre žiakov s autizmom (2. -1 žiak, 4. – 2 žiaci, 5., 7., 8. a 9. ročník) prebiehalo tiež podľa rôznych učebných plánov (so stredným – 2 žiaci 2. a 4. ročníka, s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia – 1 žiak 4. ročníka), len 3 žiaci postupovali podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. V uvedenej triede boli žiaci s VJS (2 žiaci 2. a 4. ročníka) a VJM (1 žiak 4. ročníka). Podľa učebného plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) postupovali 12 žiaci, 6 so stredným, 1 s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa vzdelávali 3 žiaci. V škole neevidovali žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK), navštevovali ju žiaci iného etnického statusu. Podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP) postupovalo 11 žiakov. Mimo územia Slovenskej republiky sa nevzdelával žiadny zo žiakov školy. Individuálne vzdelávanie v rozsahu minimálne 6 až 20 hodín bolo povolené 11 žiakom vrátane žiaka 4. ročníka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ktorého týždenný rozsah vyučovacích hodín (20) podľa rámcového učebného plánu bol zachovaný. Výchovno-vzdelávaciu činnosť žiakov zabezpečovalo 12 pedagogických zamestnancov (11 učiteľov, 1 vychovávateľka), ani jeden z nich podľa vyjadrenia riaditeľky školy v informačnom dotazníku neovládal rómsky jazyk v písomnej ani ústnej podobe. V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím s VJM pôsobil 1 pomocný zdravotnícky personál, v 2 triedach poskytovali pomoc žiakom s viacnásobným postihnutím so sebaobslužnými činnosťami 2 pomocné sily (z toho jedna s čiastočným úväzkom 50 %). Školský klub detí (ďalej ŠKD) navštevovalo 9 žiakov (všetci len z I. triedy - 3. a 4. ročník).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy

V školskom roku 2021/2022 bolo prijatých do ŠZŠ do ročníkov 1 - 4 spolu 8 žiakov. Z toho do 1. ročníka piati žiaci (jeden sa dňa 07. 12. 2021 odhlásil), do 3. dvaja a do 4. jeden žiak. Priamo do ŠZŠ boli prijatí 3 žiaci s viacnásobným postihnutím, ostatní sa pred prijatím do ŠZŠ vzdelávali v základnej škole. V školských rokoch 2018/2019 – 2020/2021 boli prijatí zvyšní 15 žiaci, z toho 14 do 1. ročníka a 1 do 2. ročníka. Pri prijímaní žiakov do ŠZŠ boli zistené nedostatky, ktoré súviseli s vedením a úplnosťou ich dokumentácie, realizáciou diagnostických vyšetrení, ako aj zaraďovaním do tried podľa vyučovacieho jazyka, u jednej žiačky aj do ročníka. Dvaja žiaci po prijatí zo základných škôl s VJM sa vzdelávali v triede s VJS, jedna žiačka bola zaradená do 2. ročníka napriek tomu, že v 2. ročníku základnej školy prospela. Súčasťou dokumentácie žiakov bola písomná žiadosť zákonného zástupcu o prijatie do ŠZŠ, Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole (ďalej

Návrh) s uvedeným dátumom jeho prerokovania na zasadnutí pedagogickej rady a informovaným súhlasom zákonného zástupcu. V Návrhoch 4 žiakov nebol vyznačený súhlas alebo nesúhlas zákonného zástupcu s formami vzdelávania, ojedinele chýbal dátum ním udeleného informovaného súhlasu. Pri zmene formy vzdelávania žiakom nebolo vyplnené tlačivo Záznam o prehodnotení návrhu na zmenu formy vzdelávania žiaka. Dokumentácia s výnimkou jednej žiačky obsahovala správy zo psychologického vyšetrenia realizovaného v centrách pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej CPPPaP) alebo v centrách špeciálno-pedagogického poradenstva (ďalej ČŠPP) vrátane 4 žiakov (z toho 3 zo sociálne znevýhodneného prostredia), ktorí nemali v anamnestických údajoch uvedený druh zdravotného postihnutia, na základe ktorého ho ČŠPP diagnostikovalo. Správy zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia v čase prijatia do ŠZŠ absentovali 7 žiakom, realizovalo sa až počas ich edukácie v ŠZŠ. V troch správach (2 zo psychologického a 1 zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia) absentovalo uvedenie použitých psychodiagnostických metód. V správe zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia jedného žiaka s viacnásobným postihnutím nebol stanovený variant vzdelávania, len odporúčaný postup podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Nezrovnalosti sa vyskytli v správe zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia zo dňa 04. 04. 2018 s uvádzaním výsledkov psychologického vyšetrenia realizovaného o 6 mesiacov neskôr dňa 01. 10. 2018. Jednej žiačke s diagnostikovaným autizmom absentovala odborná lekárska diagnostika od detského psychiatra. Žiakom prijatým do 1. ročníka sa ojedinele realizovali rediagnostické vyšetrenia po prvom roku plnenia povinnej školskej dochádzky, ani centrom poradenstva a prevencie určené kontrolné/rediagnostické vyšetrenia ostatným žiakom. V prípade prijatia 2 žiakov (autizmus, telesné postihnutie) nebolo zrejmé, na základe čoho boli prijatí do ŠZŠ, nakoľko sa ich psychologické vyšetrenie realizovalo už ako žiakom školy (u jedného z nich s nezrovnalosťami v dátume žiadosti zákonného zástupcu o prijatie, vydaného rozhodnutia a informáciách v správach). V psychologickkej správe žiaka s autizmom absentoval údaj o aktuálnej úrovni intelektových schopností, žiaka s telesným postihnutím so záverom intelektových schopností orientačne v pásme susp. stredne ťažkého mentálneho postihnutia. Riaditeľkou školy predložený zoznam korešpondoval so zoznamom žiakov v triednej dokumentácii jednotlivých tried, nezrovnalosti sa vyskytli v dátumoch diagnostiky.

Triedne výkazy sa viedli na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej MŠVVaŠ SR). Neúplnosť údajov v nich pretrvávala v dôsledku ich absencie aj v školskom roku 2020/2021. Absentovalo uvedenie národnosti žiakov alebo ojedinele bola vyčiarknutá, hoci bola požadovaným údajom aj pri vyhotovení vysvedčenia, chýbali informácie o absolvovaní respektíve neabsolvovaní predprimárneho vzdelávania žiakmi. U novoprijatých žiakov väčšinou chýbali vstupné dáta (národnosť, ročník, miesto narodenia, údaje o predprimárnom vzdelávaní a začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, bydlisko zákonného zástupcu). Záznamy boli prepisované, niektoré zaznamenané len ceruzou (napr. vymeškané hodiny, rok školskej dochádzky, dátum vydania rozhodnutia), nevedli sa trvalým spôsobom. Komplexnosť vedenia triednych výkazov znižovali chýbajúce informácie o stave a počte novoprijatých žiakov. V poznámkach triednych výkazov neboli zaznamenané údaje o vydaných rozhodnutiach, variante vzdelávacieho programu, sporadicky sa viedli informácie o postupe žiakov podľa IVP.

Riaditeľka školy vydala žiakom rozhodnutia o ich prijatí do školy, ojedinele s neskorším dátumom vydania rozhodnutia ako bol ich nástup. Okolnosti prijatia 3 žiakov do ŠZŠ boli otázne vzhľadom na dátum žiadosti zákonného zástupcu, vydaných rozhodnutí o ich prijatí a na údaje v správach zo psychologických vyšetrení už ako žiakov ŠZŠ (napr. dátum žiadosti zákonného zástupcu 08. 10. 2018, vydaného rozhodnutia o prijatí 22. 10. 2018, v správe

zo psychologického vyšetrenia zo dňa 24. 09. 2018 uvedenie už ako žiaka 1. ročníka ŠZŠ). Riaditeľka školy prijala do ŠZŠ aj žiaka, ktorý nemal psychologické vyšetrenie z dôvodu zaškolenia, prijala ho na základe záveru o diagnostikovanom zdravotnom znevýhodnení (viacnásobné postihnutie – autizmus s mentálnym postihnutím) s realizáciou vo veku 4,5 roka dieťaťa. Rozhodnutie o individuálnom vzdelávaní (s citáciou ustanovenia právneho predpisu o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy) vydala 11 žiakom, z toho 3 žiakov zároveň oslobodila od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch (1 žiačka - slovenský jazyk a literatúra, vecné učenie, rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie, 1 žiačka - slovenský jazyk a slovenská literatúra, maďarský jazyk a literatúra, vecné učenie a matematika, 1 žiačka - matematika, výtvarná, hudobná, telesná a športová výchova). Podkladom k vydaným rozhodnutiam boli žiadosti zákonného zástupcu a vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast. Na zváženie bolo rozhodnutie o oslobodení žiakov od vzdelávania sa v predmetoch slovenský jazyk a literatúra/maďarský jazyk a literatúra, ktoré boli vo výchovno-vzdelávacom procese jednými z kľúčových, ako aj v predmete rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie s cieľom naučiť žiakov dorozumieť sa písomnou formou napr. použitím písmen veľkej tlačenej abecedy. Rozhodnutie o individuálnom vzdelávaní v prípade 1 žiaka bolo vydané o dva dni skôr ako bola doručená žiadosť zákonného zástupcu a vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast. Súčasťou dokumentácie 11 žiakov boli aj IVP spracované na celý školský rok bez modifikácie obsahu vzdelávania, obsahovali základné údaje, závery pedagogickej diagnostiky, špecifiká organizácie a foriem vzdelávania, modifikáciu učebného plánu, aplikáciu špeciálnych postupov, niektoré čiastočne vychádzali z odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie. Stanovené dlhodobé a krátkodobé ciele sa v 4 z nich javili ako formálne vzhľadom na nezrovnalosti v deklarovanom postupovom ročníku (napr. štvrtý), formulácie dlhodobého cieľa (zvládnuť učivo 2., 3., neskôr 4. postupového ročníka) a krátkodobého cieľa (rozvíjanie spôsobilostí vo väčšine predmetov na úrovni 1. ročníka, čiastočne prípravného ročníka). IVP žiakov s viacnásobným postihnutím mali ojedinele zapracované poskytovanie odborných služieb za účelom stimulácie alebo kompenzácie pridruženého postihnutia. V spracovaní obsahu ich IVP boli väčšinou stanovené krátkodobé ciele vyučovacích predmetov zodpovedajúce 1. ročníku bez ohľadu na ich postupový ročník uvedený v pedagogickej dokumentácii (druhý, štvrtý), ale aj cieľov v predmete rozvíjanie komunikačnej schopnosti žiakovi 2. postupového ročníka zodpovedajúcim 4. ročníku. Žiak s potvrdenou pervazívnou vývinovou poruchou (xxx xxx xxxx) a odporúčaným postupom podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím mal IVP spracovaný ako žiak so xxxxxxxx xxxxxxxx mentálneho postihnutia. IVP žiakov s autizmom s nastavenými krátkodobými cieľmi kopírujúcimi ciele vyučovacích predmetov rôznych ročníkov (napr. žiak 3. ročníka – predmet rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností 1. ročník 1. úroveň, maďarský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra 3. ročník, 1. úroveň, matematika a výtvarná výchova kombinácia 1. a 2. ročníka, 1. úroveň) na rovnakej úrovni obsahu vzdelávania (prvá) a dlhodobým cieľom zvládnuť učivo nižšieho ročníka (napr. 1. a 2.) napriek ich postupovému ročníku (2. a 3.) sa javil, že bol prispôsobený ich individuálnym schopnostiam. Otázne bolo určenie krátkodobých cieľov u žiačky 2. ročníka s 1. úrovňou prvého ročníka vzhľadom na jej celkové hodnotenie v školskom roku 2020/2021 klasifikačným stupňom výborný, ako aj časti cieľov predmetu vecné učivo (oslobodená od vzdelávania) v matematike. Nastavenie cieľov v IVP vyššie uvedených žiakov nebolo programom zasadnutí pedagogickej rady, v zápisniciach absentovali záznamy o hodnotení zvládania či nezvládania plnenia IVP žiakmi. Ojedinele nepresnosti v IVP súviseli s kopírovaním textu z IVP iných žiakov, čo sa prejavilo aj pri uvedení údajov v pedagogickej

diagnostike o zaškolení žiaka v autistickej triede a absolvovaní 5. postupového ročníka namiesto 3. ročníka. Určenie vyučovacích predmetov bolo ojedinele neúplné, 1 žiačke chýbali krátkodobé ciele pre predmety pracovné vyučovanie a náboženská výchova.

Odborníčka z praxe analyzovala správy z diagnostických psychologických vyšetrení všetkých 22 žiakov vzdelávaných v ročníkoch 1 - 4. Z dôvodu nejednoznačného, nesprávne sformulovaného záveru psychologického vyšetrenia s používaním výrazov „predpokladá sa“, „orientačne“, suspektný u 4 žiakov s viacnásobným postihnutím vo vzťahu k stupňu mentálneho postihnutia a 1 žiaka s xxxxxx xxxxxx mentálneho postihnutia, realizácie diagnostiky v ČŠPP aj u žiakov, ktorí nemali v anamnestických údajoch uvedený druh zdravotného postihnutia, absencie správy zo psychologického vyšetrenia z dôvodu zaškolenia a údaje o aktuálnej úrovni intelektových schopností, určenia mentálneho postihnutia len na základe pozorovania a rozhovoru, sporného záveru vyšetrení v dvoch zariadeniach poradenstva a prevencie (CPPPaP a ČŠPP), ako aj chýbajúcej psychologickéj diagnostiky v nich bolo potrebné nahliadnuť do dokumentácie 10 žiakov v ČŠPP ako súčasť spojenej školy internátnej. Ďalšia odborníčka z praxe kontrolovala osobné spisy všetkých 10 žiakov.

xx xx (xx xxxxxx) - chýbala správa zo psychologického vyšetrenia z dôvodu zaškolenia a údaj o aktuálnej úrovni intelektových schopností pred jeho prijatím do ŠZŠ. V správe zo psychologického vyšetrenia zo dňa xxx xxx xxxx nebola uvedená mentálna úroveň dieťaťa, len pervazívna vývinová porucha. Uvedená správa obsahovala len údaj o psychologickom vyšetrení z roku xxxx so záverom detský autizmus s mentálnym postihnutím v inom ČŠPP, s diagnostikou vo veku 4,5 roka dieťaťa. Súčasťou osobného spisu žiaka v ČŠPP pri kontrole ďalšou odborníčkou z praxe bola aj chýbajúca správa so záverom viacnásobného zdravotného postihnutia – xxxxx duševná zaostalosť, detský autizmus s mentálnym postihnutím diagnostikovaného v ČŠPP Levice (xxx xxx xxxx). V jeho osobnom spise neboli k dispozícii záznamové hárky zo psychodiagnostiky uvádzané v správe zo psychologického vyšetrenia (xxx xxx xxxx – WISC III^{sk}, T-64 Ravenove progresívne matice, T-92 Bender-Gestalt, T-76 Kresba postavy). Na základe uvedených zistení bolo nariadené rediagnostické psychologické vyšetrenie v inom zariadení poradenstva a prevencie ako bola realizovaná diagnostika počas jeho vzdelávania v xx xxxxxxx ŠZŠ.

xx xx (xx xxxxxx) - v anamnestických údajoch nebol uvedený druh zdravotného postihnutia, na základe ktorého ho ČŠPP diagnostikovalo, obzvlášť, ak išlo o vyšetrenie zamerané na zaškolenie dieťaťa zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP). Kontrolné vyšetrenie bolo odporúčané o 3 roky, hoci sa rediagnostické psychologické vyšetrenie žiakov spravidla uskutočňuje po prvom roku plnenia povinnej školskej dochádzky z dôvodu možnosti progresu intelektových schopností. Aktuálne vzhľadom na výšku jeho inteligenčného kvocientu spadá podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb do pásma mentálneho postihnutia, je však predpoklad, že pri správnom špeciálnopedagogickom prístupe v ŠZŠ môže dôjsť k progresu. Hoci RR screening nevytlúčil mentálne postihnutie, vzhľadom na rozloženie intelektových schopností, aktuálnu situáciu - dištančné vzdelávanie a fyzický vek dieťaťa je potrebné zrealizovať psychologické rediagnostické vyšetrenie na konci xxxxxx xxxxxxx. Vzhľadom na nerealizovanie psychologickéj diagnostiky žiakov zo SZP v CPPPaP (xx xx a xx xx – xx xxxxxx) a žiačky bez uvedenia druhu zdravotného postihnutia (xx xx – xx xxxxxx) bolo odporúčané zrealizovať kontrolné/rediagnostické psychologické vyšetrenia aj týmto žiakom.

xx xx (xx xxxxxx) – v správe zo psychologického vyšetrenia nebol riadne sformulovaný záver vyšetrenia, uvedená bola mentálna úroveň orientačne v pásme xxxxxxx xx xxxxxxx xxxxxx mentálneho postihnutia. Výkony z psychologického vyšetrenia nebolo možné overiť z dôvodu absencie záznamových hárkov z psychodiagnostiky v jej osobnom spise.

xx xx (xx xxxxxx) – v správe zo psychologického vyšetrenia (xxx xxx xxxx) bol uvedený záver orientačne v pásme xxxxxx mentálneho postihnutia. V záznamovom hárku založenom v osobnom spise chýbali zaznamenané odpovede, nepoznačené nesprávne odpovede, čím nebol jasný postup psychologičky s otázkami ďalej podľa pravidiel - dieťa nevedelo na ne odpovedať alebo mu nasledujúce úlohy neboli zadané. Uvedený žiak absolvoval rediagnostické psychologické vyšetrenie xxx xxx xxxx so správne sformulovaným záverom.

Dvomi žiakmi xx xx a xx xx (xx xxxxxx) – vzhľadom na ich diagnózy bola konštatovaná opodstatnenosť ich vzdelávania v systéme špeciálneho školstva a odporúčané kontrolné psychologické vyšetrenie s použitím vhodnejších psychodiagnostických metodík (SON-R 2^{1/2} – 7 alebo Stanford-Binetovej inteligenčnej škály – revízia IV.) na lepšiu diferenciaciu mentálnej úrovne.

Obsah vzdelávania

Škola vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie žiakov mala spracované 3 školské vzdelávacie programy (ďalej ŠkVP) s názvom Slniečko, v ktorých zväčša deklarovala osobitosti ich vzdelávania, ako aj poskytovanie služieb odbornými zamestnancami ČŠPP ako súčasťou školy. Vo vzťahu k žiakom s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami boli zapracované možnosti prispôsobenia obsahu vzdelávania výberom z 3 úrovní podľa individuálnych predpokladov a potenciálu žiaka, členenie vyučovacích hodín do kratších časových celkov s častejšie zaraďovanými prestávkami, chýbali údaje o vytváraní štruktúrovaného prostredia. Tvorba IVP a možnosti zmeny formy vzdelávania (individuálne) boli stanovené ako špecifiká edukácie žiakov s viacnásobným postihnutím. Osobitosti vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím vychádzali z príslušného štátneho vzdelávacieho programu, bližšie boli špecifikované pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia formou vzdelávania podľa IVP s obsahom rešpektujúcim individuálne schopnosti žiaka, možnosťami redukcie rámcového obsahu vzdelávania a členenia vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov. V časti Hodnotenie žiakov neboli rozpracované kritériá hodnotenia žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. ŠkVP z hľadiska štruktúry spĺňali náležitosti v zmysle príslušného ustanovenia školského zákona. Ojedinele sa vyskytla neaktuálna odborná terminológia (názov poradenského zariadenia, inštitúcií) alebo nesúlad informácií uvedených v ŠkVP s realitou (napr. využívanie informačno-komunikačných technológií v triedach, zriadenie šatní). Súčasťou ŠkVP boli učebné plány s poznámkami, rozpracované v súlade s rámcovými učebnými plánmi. Voliteľné hodiny boli v učebnom pláne pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) využité na posilnenie povinných vyučovacích predmetov (slovenský jazyk a literatúra, matematika, vecné učenie, pracovné vyučovanie), od 2. ročníka na zavedenie predmetu náboženská výchova. V učebnom pláne pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B) s vyučovacím jazykom slovenským posilnili voliteľnými hodinami predmety rozvíjanie komunikačnej schopnosti, rozvíjanie grafomotorických zručností, vecné učenie a matematiku, s vyučovacím jazykom maďarským predmet rozvíjanie grafomotorických zručností. Prílohu ŠkVP tvorili učebné osnovy s nedostatkami v rozsahu a obsahu ich spracovania. Nesúlad bol zistený v rozsahu obsahu vzdelávania v učebných osnovách slovenského jazyka a literatúry (1. ročník – ľahký stupeň mentálneho postihnutia), pre žiakov s VJM v učebných osnovách predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností (3. a 4. ročník – stredný stupeň mentálneho postihnutia) v porovnaní s počtom hodín vymedzenom v učebnom pláne. Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia učebné osnovy predmetov pracovné vyučovanie (1. a 4. ročník), hudobná a výtvarná výchova (1.), telesná a športová výchova (1., 3. a 4. ročník) nekorešpondovali s rámcovým obsahom vzdelávania, vyznačovali sa neúplnosťou obsahu. V učebných osnovách predmetu pracovné

vyučovanie pre 1. ročník bol zistený neúplný obsah v zložkách sebaobslužnej činnosti, práce v domácnosti a práce v dielni, pre 4. ročník absentovali práca s drevom, s kovem, s kožou alebo koženkou. Obdobné nedostatky sa vyskytli aj v rozpracovaní učebných osnov pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia v predmetoch telesná a športová výchova (1. – 4. ročník) a pracovné vyučovanie (4. ročník).

V ŠkVP boli rozpracované aj podmienky vzdelávania žiakov z MRK i napriek tomu, že riaditeľka školy v rozhovore a v informačnom dotazníku vzdelávanie takýchto žiakov neuviedla.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Riaditeľka školy spĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon riadiacej funkcie, v roku 2020 ukončila funkčné inovačné vzdelávanie. Jej zástupkyňa pre organizačnú zložku ŠZŠ s MŠI spĺňala kvalifikačné predpoklady, v roku 2015 absolvovala funkčné vzdelávanie. Na pozíciu zástupcu riaditeľa pre organizačnú zložku odborné učilište internátne bol tretíkrát (vždy po 6 mesiacoch) poverený učiteľ s aprobáciou učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov s absolvovaným kvalifikačným vzdelávaním špeciálnej pedagogiky (09. 09. 2021). Výchovno-vzdelávací proces a činnosť zabezpečovali ďalší 8 pedagogickí zamestnanci, z nich 4 preukázateľne spĺňali kvalifikačné predpoklady. Jedna učiteľka nemala k dispozícii doklad o nostrifikácii diplomu na uznanie ukončeného vzdelania zo zahraničia, hoci vykonala v roku 2015 v Metodicko-pedagogickom centre Bratislava 1. atestáciu. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy k výkonu tematickej inšpekcie daná učiteľka údajne nepožiadala o nostrifikáciu dokladov MŠVVaŠ SR. Jeden učiteľ bez rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky bol v školskom roku 2021/2022 prijatý na dobu určitú počas zastupovania učiteľky na materskej dovolenke, na kvalifikačné štúdium sa neprihlásil, hoci bol v škole zamestnaný od školského roka 2019/2020. Preukázateľné bolo nespĺnenie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti jednou učiteľkou, ktorá najneskôr do štyroch rokov od začiatku výkonu pracovnej činnosti učiteľky pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nezískala špeciálno-pedagogickú spôsobilosť. Ďalšia učiteľka svojou aprobáciou (učiteľstvo ekonomických predmetov) nespĺňala kvalifikačné predpoklady absenciou vyučovania príslušného predmetu. V organizačnej zložke ŠZŠ s MŠI neboli zamestnaní odborní zamestnanci, služby žiakom, poradenstvo pedagógom a zákonným zástupcom poskytovali odborní zamestnanci ČŠPP ako súčasť spojenej školy internátnej.

Za ostatné dva roky sa s výnimkou dvoch učiteľov (rozširujúce špeciálno-pedagogické štúdium, aktualizácie vzdelávanie), riaditeľky školy (funkčné inovačné štúdium) a povereného zástupcu riaditeľky (rozširujúce štúdium) ostatní nevzdelávali externou formou vrátane pedagógov, ktorí nespĺňali kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti. Plán ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov spracovaný v školskom roku 2019/2020 s realizovanými zmenami a úpravami vždy k začiatku ďalšieho školského roka nevytváral podmienky na zvyšovanie profesijných kompetencií pedagógov. Nenadväzoval na webovom sídle školy zverejnený hypertextový odkaz a ponuku podľa Katalógu programov vzdelávania učiteľských fór a poradenských aktivít na školský rok 2021/2022. V školskom roku 2021/2022 bol profesijný rozvoj pedagógov plánovaný len formou sebazvdelávania, dve učiteľky mali uvedené kvalifikačné vzdelávanie. Bol teoretickým dokumentom vymedzujúcim metódy a formy vzdelávania preklopené zo zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch vrátane údajov nad rámec typu školy o schvaľovaní programov rektorom vysokej školy, ministerstvom školstva, o poskytovateľoch vzdelávania pre učiteľov policajných a stredných zdravotníckych škôl.

Podmienky vzdelávania

Školský poriadok prerokovaný na pracovnej porade dňa 26. 08. 2021 a na zasadnutí rady školy dňa 06. 10. 2021 svojím obsahom spĺňal náležitosti príslušného ustanovenia školského zákona. Nezrovnalosti v obsahu školského poriadku sa týkali deklarovaného rozsahu vyučovacích hodín v porovnaní s informáciami na webovom sídle školy, nedostatky sa vyskytli v používaní odbornej terminológie (výraz pracovníci, nesprávny názov predmetu telesná a športová výchova, uvedenie zníženej známky zo správania ako výchovného opatrenia). Problematika diskriminácie a ochrany žiakov pred ich znevýhodňovaním v dôsledku zdravotného postihnutia, náboženského vyznania, rasy, jazyka či príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine nebola samostatne spracovaná, prelínala sa jednotlivými časťami školského poriadku vo forme stanovených práv na úctu voči osobe každého žiaka a zabezpečenie jeho ochrany, ale aj formou zákazov uplatňovania jej prejavov vo vzdelávacom prostredí. Povinnosti pedagogických a nepedagogických zamestnancov vo veci oznámenia prejavov diskriminácie, ako aj iných sociálno-patologických javov boli v školskom poriadku vymedzené. Kritériá na udeľovanie výchovných opatrení a zníženej známky zo správania slabo reflektovali závažnosť previnenia žiaka voči školskému poriadku, určenie udelenia napomenutia od triedneho učiteľa za jeden až tri zápisy o porušení školského poriadku v klasifikačnom zázname bolo v rozpore s metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Taxatívne vymedzenie opatrení na predchádzanie prejavom diskriminácie a jasné špecifikovanie kritérií udeľovania výchovných opatrení a zníženej známky zo správania na príslušné stupne absentovalo. Práva žiakov boli prevzaté zo školského zákona, čiastočne upravené, nerelektovali špecifiká v súvislosti so zdravotným znevýhodnením žiakov (právo na individuálne vzdelávanie, vzdelávanie podľa IVP, aplikáciu špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú potrebám žiaka, používanie špeciálnych edukačných publikácií, kompenzačných a multimediálnych pomôcok, náhradné spôsoby dorozumievania).

ŠZŠ s MŠI sídlila v staršej historickej budove s čiastočnými úpravami v interiéri. Vstup do budovy si nevyžadoval úpravy pre imobilných žiakov alebo žiakov s obmedzenou schopnosťou pohybu, presun na vyvýšené prízemie mala zabezpečovať schodisková plošina, ktorá bola v čase výkonu tematickej inšpekcie nefunkčná. Bezbariérovosť vzdelávacieho prostredia nebola zabezpečená pre časť žiakov s viacnásobným postihnutím (telesné, imobilnosť, autizmus), ktorých triedy boli umiestnené na 1. poschodí. Informácie o priestorových podmienkach školy s 10 kmeňovými triedami, učebňou slovenského jazyka a literatúry, prírodopisu, fyziky a chémie, dielni uvedené v správe o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2020/2021 nezodpovedali reálnemu stavu z dôvodu preklápania údajov každoročne od školského roka 2015/2016. Na vyvýšenom prízemí sa nachádzalo 5 kmeňových tried, ktorých úprava a vybavenie (nástenné mapy so slovnými druhmi a násobilkou s možnosťou ich využitia v edukácii žiakov, skriňa) sa zmenili po výkone tematickej inšpekcie v novembri 2021, samostatná učebňa pre ŠKD, zborovňa, bezbariérové hygienické zariadenie pre chlapcov a dievčatá. V dvoch triedach boli výškovo nastaviteľné lavice, dve triedy vybavené novými lavicami, v triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím bola pre žiaka s telesným postihnutím k dispozícii lavica s výrezom. Na poschodí sa nachádzali 3 triedy pre žiakov s viacnásobným postihnutím a autizmom, vybavené sedacími Tuli vakmi, lavicou s výrezom pre imobilného žiaka a ojedinele výškovo nastaviteľným nábytkom, bez umývadiel. Triedy a chodby na poschodí boli esteticky upravené, vybavené oddychovými zónami. Pozitívom bolo zriadenie miestnosti s oddychovou zónou (suchý bazén s loptičkami, sedačka, hračky, magnetofón), učebne s výpočtovou technikou (interaktívna tabuľa, multifunkčná tlačiareň, 4 notebooky

a 2 počítače) s prístupom na internet, miestnosti vybavenej počítačmi a školskej kuchynky. Bezpečný vstup do miestnosti s možnosťou realizácie hodín telesnej a športovej výchovy (2 ribstoly, žinenky, pingpongový stôl, fit lopty, trampolína, stepper, stacionárny bicykel, bežiaci pás) sťažovalo roztrhnuté linoleum. Z telocvičného náradia chýbali lavičky na cvičenia rovnováhy a obratnosti, na vystupovanie, vyliezanie a vybiehanie na šikmo zavesenú lavičku, jej dvíhanie a nosenie, kladina a tyč alebo lano na šplhanie. Využívanie miestností počas vyučovania nebolo preukázané zverejneným rozvrhom na dverách. Hygienické zariadenia na poschodí určené pre chlapcov a dievčatá neboli bezbariérové, k dispozícii bol sprchový kút a umývadlá bez teplej vody. Počet toaliet a pisoárov vzhľadom na počet žiakov bol nedostatočný. Vonkajší areál školy s betónovou plochou neposkytoval možnosti športového využitia a voľnočasových aktivít či relaxácie, neumožňoval plnohodnotnú realizáciu niektorých atletických disciplín. Škola nemala školský pozemok alebo priestor na zriadenie menšieho záhonu na pestovanie zeleniny, okrasných rastlín alebo pareniska. Školská dielňa v ŠZŠ s MŠI nebola zriadená, podľa vyjadrenia riaditeľky školy a záznamu v zápisnici z pracovnej porady dňa 31. 08. 2020 mohli učitelia na pracovné vyučovanie využívať dielňu organizačnej zložky spojenej školy internátnej - odborného učilišťa internátneho. Jej využívanie čiastočne obmedzovali materiálno-technické vybavenie (najmä drevom, náradím a nástrojmi) a nutnosť presunu žiakov mimo budovy školy. Šatne na odkladanie odevov a obuvi neboli zriadené, ani na chodbe umiestnené skrine s poličkami s možnosťou uzamykania sa na uvedený účel nevyužívali. Priestory na odkladanie odevov a obuvi s výnimkou triedy pre žiakov s autizmom na 1. poschodí (polica s prezuvkami a vešiak na vrchné ošatenie) neboli vytvorené, čo nekorešpondovalo s údajmi v ŠkVP. Bezpodnetovou ani špeciálnou multisenzorickou miestnosťou Snoezelen škola nedisponovala. V rozhovore riaditeľka školy uviedla, že sa jej podarilo získať finančné prostriedky na realizáciu rozvojového projektu „Snoezelen miestnosť“, hoci škola nebola v zozname MŠVVaŠ SR medzi úspešnými žiadateľmi finančnej podpory. Stravovanie žiakov bolo zabezpečené v školskej jedálni v dvoch etapách (v čase 11,30 – 12,00 pre žiakov s viacnásobným postihnutím, 12,30 – 13,00 pre žiakov v ŠKD a 5. – 10. ročníka) bez priestorového odčlenenia žiakov podľa príslušnosti k určitej etnickej skupine. V budove sa nachádzali aj priestory ČŠPP a školskej kuchyne ako súčasť spojenej školy internátnej.

Škola bola vybavená staršími učebnými pomôckami, novšie (gymnastické, futbalové lopty, švihadlá, soft tenis, šach, arkádová hra s ringo krúžkami, nástenné mapy) boli dopĺňané podľa finančných možností. V triedach pre žiakov s viacnásobným postihnutím a autizmom sa nachádzali rôzne učebné pomôcky a názorný materiál (reálne predmety - hračky, maľušky, makety, knihy), hry, puzzle, lego, drevené skladačky, mozaiky, pexeso, abeceda, počítadlo, kartičky s obrázkami a krabicové úlohy (na rozvoj pozornosti, asociácie, laterality a ľavej mozgovej hemisféry), ako aj učiteľkami svojpomocne zhotovené materiály k výučbe žiakov. Absentovalo v nich vybavenie audiovizuálnou, didaktickou technikou vrátane IKT (notebook, počítač, tablet, i-Pad), pre žiakov s autizmom a viacnásobným postihnutím chýbali aj modernejšie špeciálne pomôcky (napr. hmatové, mäkké dotykové, senzorické lopty, gélové hry, manipulačné, multisenzorické tabule). Kompenzačné pomôcky pre imobilných žiakov tvorili 2 invalidné vozíky, polohovateľné ležadlá chýbali. Vo vzťahu k žiakom s autizmom a viacnásobným postihnutím vzdelávacie prostredie nevytváralo plnohodnotné podmienky na ich edukáciu, uplatňovanie bazálnej stimulácie a multifunkčnej metódy Snoezelen. Riaditeľka školy uviedla, že škola bola vybavená učebnicami podľa zoznamu Edičného portálu, čo s výnimkou učebnice hudobnej výchovy, šlabikára (B variant) pre 4. ročník potvrdzovali tituly v sklade učebníc. V záznamoch o vydaných učebniciach a pracovných zošitoch do triedy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia absentovali údaje o učebnici vecného učenia (3. ročník), slovenského jazyka

(4. ročník) a pracovného zošita (vlastiveda 4. ročník). Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia mali k dispozícii učebnice Hravé počty, šlabikár, žiaci s autizmom Moje učenie. Okrem nich využívali aj iné pracovné listy (napr. Maľovaná abeceda, Makovička, Pramienok, pracovné listy k zmyslovej výchove) a tituly (Bodka, bodka, čiara).

Žiaci mali možnosť zapájať sa do činnosti ŠKD, ktorý navštevovalo 9 žiakov s xxxxxx xxxxxxxx mentálneho postihnutia I. triedy (3. a 4. ročník), z toho jednému bol odpustený príspevok na čiastočnú úhradu nákladov za starostlivosť poskytovanú žiakom v ŠKD. Nezriadenie záujmových útvarov v školskom roku 2021/2022 zdôvodnila riaditeľka školy nepriaznivou epidemickou situáciou.

Vzhľadom na nepriaznivú epidemickú situáciu bola organizácia hromadných mimoškolských aktivít obmedzená, riaditeľka školy v rozhovore spresnila realizáciu spoločných aktivít (mikulášska besiedka, vianočné posedenie, v školskom roku 2020/2021 Deň Zeme, vody, matiek) vzhľadom na nepresné údaje v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021 (napr. škola v prírode). Účast' zákonných zástupcov na aktivitách školy závisela od aktuálnej epidemickej situácie. Záujem niektorých zákonných zástupcov o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí bol nízky, v prevahe bola voľba individuálnej formy konzultácie.

Odborné služby boli poskytované odbornými zamestnankyňami ČŠPP ako súčasť spojenej školy internátnej. Primárne sa realizovala diagnostika (psychologické a špeciálno-pedagogické vyšetrenia), žiakom poskytovali logopedické intervencie s korekciou chýb reči a podľa potreby psychologické poradenstvo, metodické služby. Výchovnou poradkyňou bola pôvodne učiteľka organizačnej zložky odborné učilište internátne, ktorá absolvovala inštruktážny kurz k metóde COMDI. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy v informačnom dotazníku aj v rozhovore výchovná poradkyňa neparticipovala na riešení výchovných problémov žiakov, neposkytovala konzultácie zákonným zástupcom ohľadom riešenia vzdelávacích či výchovných problémov ich detí, nerealizovala aktivity na formovanie a rozvoj pozitívnych vzťahov medzi žiakmi, nesprostredkúvala terapeuticko-výchovnú činnosť a nespolupracovala s poradenskými zariadeniami. Zameriavala sa prioritne na profesijnú orientáciu a vhodný výber povolania pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Mala určené konzultačné hodiny jeden deň v týždni v čase od 8,00 do 10,30 hod., o jej činnosti a pôsobení neboli zverejnené informácie na webovom sídle školy. Plán činnosti sa javil formálny vzhľadom na uvedenie neaktuálneho školského roka 2020/2021 či neplatného dokumentu Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2019/2020 ako dôležitého dokumentu pre plnenie úloh výchovného poradenstva. V pláne zakomponované úlohy (beseda, prieskum šikanovania, analýza príčin slabo prospievajúcich žiakov, opatrenia na riešenie problémov v správaní sa žiakov) sa podľa vyjadrenia riaditeľky školy nerealizovali, aktuálne sa riešila zmena v personálnom zabezpečení oblasti výchovného poradenstva. Informácie poskytnuté riaditeľkou školy nekorešpondovali s jej hodnotením kvality poskytovaného výchovného poradenstva ako silnej stránky v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach spojenej školy internátnej za školský rok 2020/2021. V organizačnej zložke ŠZŠ s MŠI neboli zamestnaní odborní zamestnanci, ich počet v ČŠPP riaditeľka školy považovala za nepostačujúci.

1.3 INÉ ZISTENIA

V zaradovaní žiakov s viacnásobným postihnutím do tried boli zistené nedostatky vo vzťahu k dodržaniu najvyššieho povoleného počtu, stanovenej diagnóze, stupňu mentálneho postihnutia a postupovému ročníku. Najvyššie povolený počet žiakov v triede vzhľadom na druh a rozsah postihnutia, ako aj zastúpené ročníky bol prekročený v 4 triedach (I. o 3, II. o 2, III. o 1). Prekročenie najvyššieho povoleného počtu žiakov o 2 bolo zistené

aj v VIII. triede a o 1 žiaka v VI. triede, ale vzhľadom na ich vzdelávanie podľa IVP bol ich maximálny počet v jeden deň v triede 6/7. Systém zaraďovania žiakov do tried nebol optimálny, sťažoval samotnú edukáciu žiakov z hľadiska plnohodnotnej výučby, rozvíjania ich kompetencií vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie, ako aj z hľadiska prípravy a zabezpečenia vyučovania samotným pedagógom.

Analýzou pedagogickej dokumentácie a dokumentácie 1 žiaka boli zistené nezrovnalosti vo veci vydania rozhodnutia o prijatí do 1. ročníka, prerokovania jeho Návrhu na vzdelávanie, odporúčania uvedeného v správe zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia a údajmi v ďalších diagnostických správach. Ešte ako žiak 1. ročníka základnej školy absolvoval psychologické (správa sa nenachádzala v jeho dokumentácii) a špeciálno-pedagogické vyšetrenie v Súkromnom ČŠPP Hurbanovo (správa z xxx xxx xxxx) a vzhľadom na diagnostikované mentálne postihnutie, ako aj nesúhlas zákonného zástupcu so vzdelávaním v ŠZŠ mu bolo odporúčané vzdelávanie formou začlenenia v bežnej triede základnej školy. Na základe žiadosti zákonného zástupcu zo dňa xxx xxx xxxx bol rozhodnutím riaditeľky školy zo dňa xxx xxx xxxx prijatý do 1. ročníka v ŠZŠ s MŠI, jeho Návrh na vzdelávanie bol prerokovaný na zasadnutí pedagogickej rady dňa xxx xxx xxxx, hoci už v správe zo psychologického (s dátumom vyšetrenia xxx xxx xxxx v nesúlade s dátumom na záznamovom hárku a údajom o jeho realizácii (xxx xxx xxxx) v osobnom spise žiaka) a špeciálno-pedagogického vyšetrenia (xxx xxx xxxx) v ČŠPP Šahy mal uvedené ako miesto vzdelávania Spojenú školu internátnu Šahy. Závery správy zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia obsahovali návrh na jeho preradenie do špeciálnej materskej školy s odporúčaním vzdelávania podľa Vzdelávacieho programu pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie alebo prípravného ročníka ŠZŠ. Podľa katalógového listu žiaka v jeho dokumentácii bol v školskom roku xxxxxxxx uvedený tretí rok plnenia školskej dochádzky. V obsahu správy z ďalšieho psychologického vyšetrenia z xxx xxx xxxx v ČŠPP Šahy sa vyskytli nezrovnalosti v čase jeho prijatia do školy (september xxxx) a postupom ročníku (žiak 2. ročníka), ako aj opätovného uvedenia vstupného psychologického vyšetrenia. Správa z kontrolného špeciálno-pedagogického vyšetrenia zo dňa xxx xxx xxxx ho uvádzala ako žiaka 1. ročníka s odporúčaním jeho vzdelávania podľa variantu A (1. ročník). Informácia v úvode správy o jeho vyšetrení na odporúčanie psychológa bola otázná i vzhľadom na realizáciu psychologického vyšetrenia až o 9 dní neskôr (xxx xxx xxxx).

2 ZÁVERY

Proces prijímania žiakov na vzdelávanie v systéme špeciálneho školstva vykazoval nedostatky, ktoré súviseli s neúplnosťou podkladov k ich prijatiu a v prípade jedného žiaka jeho prijatím na základe diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia vo veku 4,5 roka bez stanovenia aktuálnej úrovne intelektových schopností pred zaškolením. Zväčša chýbali správy zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia, ktoré prebiehali u niektorých žiakov až po ich prijatí do špeciálnej základnej školy. Jedna žiačka bola prijatá len na základe záverov klinickej psychologičky, bez verifikácie zariadením poradenstva a prevencie, žiačke s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami absentovala odborná lekárska diagnostika od detského psychiatra. Pri prijímaní žiakov sa vyskytli nezrovnalosti vo vzťahu k dátumom vydaných rozhodnutí a údajmi v diagnostických správach o ich nástupe do školy. Zaraďovanie žiakov do tried s viacnásobným postihnutím a autizmom bez ohľadu na diagnózu, vyučovací jazyk a postupový ročník, výskyt nedostatkov vo vedení triednych výkazov, obsah spracovania individuálnych vzdelávacích programov boli výsledkom nízkej miery kontrolnej činnosti a aplikácie právnych predpisov v praxi. Stanovenie dlhodobých a krátkodobých

cieľov v individuálnych vzdelávacích programoch nevychádzalo z hodnotenia ich zvládania či nezvládania žiakmi na zasadnutiach pedagogickej rady. Ich vypracovanie na obdobie celého školského roka najmä u žiakov s rôznymi diagnózami a rozsahom postihnutia nereflektovalo prognózu možného progresu či regresu úrovne dosiahnutých edukačných výsledkov. Na základe analýzy správ z diagnostických vyšetrení a kontroly osobných spisov žiakov odborníčkou z praxe vzhľadom na neuvedenie aktuálnej úrovne intelektových schopností v správe zo psychologického vyšetrenia a absencie záznamových hárkov z použitých psychodiagnostických metód bolo 1 žiakovi nariadené rediagnostické psychologické vyšetrenie v inom zariadení poradenstva a prevencie. Realizácia kontrolného/rediagnostického psychologického vyšetrenia bola odporúčaná 5 žiakom a ďalším 2 z dôvodu lepšej diferenciacie mentálnej úrovne pre ďalší postup v ich edukácii.

Zpracovanie osobitostí a podmienok výchovy a vzdelávania žiakov v školských vzdelávacích programoch nebolo komplexné, vo vzťahu k žiakom s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami absentovala zmienka o štruktúrovanom prostredí, vo vzťahu k žiakom s viacnásobným postihnutím možnosti bazálnej stimulácie odporúčané odbornými zamestnancami zariadení poradenstva a prevencie. Učebné plány korešpondovali s rámcovými učebnými plánmi, voliteľné hodiny boli využité na posilnenie povinných predmetov a zavedenie náboženskej výchovy od 2. ročníka pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. V učebných osnovách určených najmä pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa vyskytli nedostatky v rozsahu a obsahu ich spracovania, čo malo negatívny dopad na plnenie rámcového obsahu vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym vzdelávaním.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon pedagogického zamestnanca v systéme špeciálneho školstva preukázateľne nespĺňali dve učiteľky, jednej chýbal doklad o nostrifikovaní dosiahnutého vzdelania v zahraničí. Učiteľ dva roky pôsobiaci v škole so zmenou jeho prijatia v školskom roku 2021/2022 na dobu určitú nezískal špeciálno-pedagogickú spôsobilosť na vyučovanie v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Absenciu pedagogických asistentov riaditeľka školy čiastočne kompenzovala pridelením pomocných vychovávateľov, pomocného zdravotníckeho personálu do tried pre žiakov s viacnásobným postihnutím ako formu pomoci žiakom s autizmom a viacnásobným postihnutím pri sebaobslužných činnostiach. V minimálnej miere bolo podporované externé vzdelávanie pedagogických zamestnancov s cieľom zdokonaľovania ich profesijných kompetencií.

Školský poriadok obsahoval náležitosti v zmysle školského zákona, slabšie boli spracované opatrenia na predchádzanie prejavom diskriminácie, kritériá udeľovania výchovných opatrení a zníženej známky zo správania podľa závažnosti previnenia. Jeho hodnotu znižovali nezrovnalosti v obsahu a výskyt neaktuálnej terminológie. Podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením oslabovali nefunkčnosť schodiskovej plošiny, umiestnenie tried pre žiakov s viacnásobným postihnutím na 1. poschodí bez zabezpečenia bezbariérového presunu a úpravy hygienických zariadení, vonkajší areál bez priestorových úprav, chýbajúce vybavenie tried informačno-komunikačnými technológiami a didaktickou technikou, nezriadená bezpodnetová miestnosť. Plnenie rámcového obsahu vzdelávania predmetov pracovné vyučovanie v zložkách práce v dielni a pestovateľské práce, ako aj telesnej a športovej výchovy obmedzovalo nedostatočné vybavenie náradím, náčiním a materiálom, ako aj absencia priestoru na zriadenie záhonu. Pozitívom priestorových podmienok bolo zriadenie učebne výpočtovej techniky s interaktívnou tabuľou, notebookmi a počítačmi, miestnosti s oddychovou zónou a učebne s možnosťou realizácie hodín telesnej a športovej výchovy. Doriešenie problémov s internetovým pripojením umožňovalo využívanie prostriedkov informačno-komunikačných technológií v edukačnom procese.

Poskytovanie odborných služieb i vzhľadom na nižší počet odborných zamestnancov centra špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť spojenej školy internátnej bolo zamerané hlavne na diagnostické vyšetrenia, v rámci možností poskytovali žiakom logopedické intervencie a v prípade potreby aj psychologické poradenstvo. Slabšie sa javilo plnenie úloh výchovného poradenstva i vzhľadom na prioritné zameranie výchovnej poradkyne na oblasť profesijnej orientácie žiakov.

Nedostatky uvedené v správe ohľadom zaradenia žiakov do tried, absencie diagnostických správ, nesplnenia kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti pedagogickými zamestnancami, nepôsobenia pedagogického asistenta v triede pri vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, s viacnásobným postihnutím v kombinácii s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a žiakov s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou, nezriadenia bezpodnetovej miestnosti, nevypĺňania pedagogickej dokumentácie trvalým spôsobom a opravy údajov nepovoleným spôsobom boli uvedené ako porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v správe z tematickej inšpekcie konanej v dňoch 23. 11. 2021 a od 25. 11. 2021 do 26. 11. 2021 s číslom poverenia 44005/2021-2022. V uvedenej správe boli uložené aj odporúčania týkajúce sa vedenia pedagogickej dokumentácie a dokumentácie žiakov, zlepšenia materiálno-technického vybavenia, prerokovania hodnotenia zvládania či nezvládania plnenia individuálneho vzdelávacieho programu žiakmi.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (nesúladsť obsahu učebných osnov pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia v predmetoch pracovné vyučovanie (1., 4. ročník), hudobná (1.), náboženská (2.), výtvarná (1.), telesná a športová výchova (1., 3. a 4. ročník), pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia v predmetoch pracovné vyučovanie (4. ročník), telesná a športová výchova (1. – 4. ročník) s rámcovým obsahom vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu).
2. § 9 ods. 6 školského zákona (nerozpracovanie obsahu vzdelávania v učebných osnovách slovenského jazyka a literatúra pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s VJS (1. ročník) a rozvíjanie grafomotorických zručností pre žiakov so stredným stupňom vzdelávania s VJM (3. a 4. ročník) podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu).
3. § 24 ods. 1 a 3 školského zákona (vydanie rozhodnutia o individuálnom vzdelávaní pred doručením žiadosti zákonného zástupcu a vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast).
4. § 95 ods. 3 školského zákona (absencia psychologického vyšetrenia jednej žiačky v zariadení výchovného poradenstva a prevencie pred jej prijatím do školy).
5. Vzdelávacie program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie (absencia odbornej lekárskej diagnostiky od detského psychiatra jednej žiačky ako podmienky na prijatie žiaka s autizmom).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- aktualizovať odbornú terminológiu v školskom vzdelávacom programe, doplniť chýbajúce informácie o osobitostiach vzdelávania žiakov s autizmom, práva žiakov o špecifiká v súvislosti so zdravotným znevýhodnením a rozpracovať kritériá hodnotenia žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- vymedziť v školskom poriadku opatrenia na predchádzanie prejavom diskriminácie, stanoviť jasné kritériá udeľovania výchovných opatrení a zníženej známky zo správania podľa závažnosti previnenia voči školskému poriadku, upraviť neaktuálnu terminológiu a nezrovnalosti v jeho obsahu,
- vyplniť Záznam o prehodnotení návrhu na zmenu formy vzdelávania žiaka v prípade zmeny vo forme jeho edukácie,
- vykonávať reálne poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb žiakov výchovnou poradkyňou,
- zamerať kontrolnú činnosť na kontrolu individuálnych vzdelávacích programov žiakov,
- zrealizovať kontrolné/rediagnostické vyšetrenia 5 žiakom školy (xx xx, xx xx, xx xx, xx xx, xx xx) a ďalším 2 žiakom z hľadiska lepšej diferenciacie mentálnej úrovne pri danom postihnutí.

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 18. 03. 2022 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa učebných osnov, absencie psychologického vyšetrenia v zariadeniach poradenstva a prevencie, podkladov k vydaniu rozhodnutia o individuálnom vzdelávaní a odbornej lekárskej diagnostiky od detského psychiatra ako podmienky na prijatie žiaka s autizmom a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Nitra s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

3. ukladá kontrolovanému subjektu **opatrenie**

- zabezpečiť rediagnostické vyšetrenie1 žiakovi školy (xx xx) v inom centre poradenstva a prevencie ako bolo realizované diagnostické vyšetrenie do 31. 08. 2022.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 14. 09. 2022.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školské vzdelávacie programy „Slniečko“ pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie, pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie;
2. zriaďovacia listina s 5 dodatkami;
3. správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti Spojenej školy internátnej... za školský rok 2020/2021;
4. triedne knihy(školský rok 2020/2021 a 2021/2022);
5. triedne výkazy (školský rok 2018/2019- 2021/2022);
6. rozhodnutia riaditeľky školy (školský rok 2018/2019- 2021/2022);

7. dokumentácia žiakov (žiadosť zákonného zástupcu, Návrh, správy z diagnostických vyšetrení, záznamy z vyšetrení odbornými lekármi, vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast, individuálny vzdelávací program, osobné rozvrhy žiakov);
8. rozvrh hodín tried;
9. plán profesijného rozvoja a kariérneho postupu pedagogických zamestnancov;
10. plán činnosti výchovné poradenstvo (školský rok 2020/2021);
11. zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady, rady školy (školský rok 2020/2021 a 2021/2022);
12. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
13. zoznam žiakov školy;
14. informačný dotazník pre riaditeľa ŠZŠ.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Iveta Trévaiová

Dňa: 28. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Ing. Iveta Trévaiová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Agnesa Pataiová, PhD.

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 07. 03. 2022 v Nitre:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Ing. Iveta Trévaiová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Agnesa Pataiová, PhD.

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Agnesa Pataiová, PhD., riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti